

Notat

Fra: Klimaavdelingen

Dato: 1. april 2015

Til: Statsråden

Saksnr.:

Saksbehandler: Lindland og Rye

TIL BESLUTNING: STØTTE TIL INTENSJONSAVTALE MELLOM CENTRAL AFRICAN FOREST INITIATIVE (CAFI) OG DR KONGO

I. FORSLAG TIL BESLUTNING

Statsråden slutter seg til at intensjonsavtale mellom *Central African Forest Initiative* (CAFI) og DR Kongo undertegnes under CAFIs styremøte i Geneve 22. april d å.

II. BAKGRUNN OG OVERORDNET VURDERING AV FORHANDLINGENE OG UTKASTET TIL INTENSJONSAVTALE

Det vises til xxx [mandatnotatet og notatet om budsjettsituasjonen]

Det har vært arbeidet med utkast til intensjonsavtale siden desember 2015. Arbeidet har imidlertid først skutt fart siden slutten av februar. Forhandlingene ble – med unntak av enkelte mindre sentrale enkeltpørsmål og formatjusteringer – slutført i Kinshasa 30-31 mars. Forhandlingene ble ledet av KoS' prosjektleder på vegne av CAFIs styre, støttet av seniorrådgiver Jostein Lindland, KoS, og rådgiver Silje Haugland, Norad, samt CAFI-sekretariatet og UNDP Kinshasha. I tillegg deltok stedlige representanter for Frankrike og EU-kommisjonen. På kongolesisk side ble forhandlingene ledet i fellesskap av stabssjefene i Miljøverndepartementet og Finansdepartementet. Forhandlingene var åpenbart høyt prioritert av DRKs myndigheter, jamfør at delegasjonen trass sitt relativt lave nivå også møtte landets finansminister, som var godt orientert om forhandlingene og virket personlig engasjert i resultatet.

Forhandlingene ble holdt i en god tone, selv om diskusjonene til tider var friske og antallet omstridte punkter mange. Alle involverte uttrykte en klar forståelse for at dette – etter mange års forsinkelser – var et gyldent øyeblikk for å etablere et ambisiøst partnerskap for DRKs skoger og ta skrittet fra den forberedende til den implementerende fasen av REDD+. Samtidig hadde DRKs representanter et tydelig – og forståelig – behov for å markere landets suverenitet og betydningen av landets egne planverk og beslutningsprosesser.

- Delt mandat, CAFI og Norge – mindre komplisert enn ventet, god dialog mellom Norge og Frankrike underveis
- Også de andre landene må ta stilling til resultatet på hovedstadsnivå

I forkant av forhandlingene mottok KoS tydelige synspunkter fra Regnskogsfondet, som det også er redegjort for i [mandatnotatet xxx]. Områdene Regnskogsfondet fokuserte på stod også i fokus for forhandlingene, så avdelingen har valgt å strukturere sine overordnede betraktninger rundt disse. Hovedpunktene fra Regnskogsfondet gjengis i fet skrift under, med Klimaavdelingens vurderinger av resultatet av forhandlingene på disse områder i brødteksten.

Styrke betydningen av 'community forests'

Intensjonsavtalen inneholder tydelige skrivninger på dette punkt, både gjennom en egen milepæl som vektlegger støtte til etableringen av skole områder, og via det gjennomgående sterke fokuset på lokalsamfunns og urfolks rettigheter og muligheter til deltakelse i relevante prosesser.

Krav om forlenget hogstmoratorium fram til en nasjonal arealbruksplan er på plass

Diskusjonene om moratoriet på konsesjoner for industriell hogst var av de spørsmål som tok mest tid. DRKs representanter argumenterte sterkt og konsekvent for at moratoriet er etablert gjennom et presidentdekret, som også fastlegger hvilke kriterier som må være oppfylt for at moratoriet kan oppheves. Fokus burde derfor ligge på å vurdere om disse kriteriene er oppfylt.

CAFI's representanter argumenterte for at det i tillegg er nødvendig å vurdere helheten av situasjonen i skogsektoren i DRK, med sikte på å unngå at en opphevelse av moratoriet fører til

Konsesjoner for industriell utvinning kan ikke legges til primærskog før den nasjonale arealbruksplanen er på plass gjennom en deltakende prosess

Formuleringene på dette punkt er sterke, og går utover begrensningen knyttet til ferdigstilling av arealbruksplanen, jamfør nedenstående.

Sikre sivilsamfunnsdeltakelse i implementeringsprosessen

Teksten på dette punkt er robust, jamfør nedenstående.

Identifisere og sikre rettighetene til urfolk

På dette punkt anser avdelingen at vi fikk så stort gjennomslag som det var mulig å få, jamfør nedenstående.

- Oppsummert meget godt gjennomslag
- RF vil ikke være fornøyd, ville ha ønsket seg langt høyere presisjonsnivå på DRKs forpliktelser

III. VURDERING AV GJENNOMSLAGET FOR NORSKE POSISJONER I FORHANDLINGENE OM INTENSJONSAVTALEN CAFI- DRK

Nedenfor gjengis i overskriftsform hovedpunktene i de norske posisjonene i forhandlingene, og i brødteksten avdelingens vurdering av hvilket gjennomslag disse fikk:

1. Ambisjonsnivået for redusert avskoging må presiseres. DRK bør forplikte seg til en stabilisering av naturskogdekket senest innen 2030. Det fastsettes hva som skal være utviklingsbanen for perioden fram dit, inkludert en målbar og tilstrekkelig ambisiøs milepæl for status i 2020.
xxx
2. Utkastet balanserer for så vidt behovet for utvikling og jordbruksproduksjon opp mot behovet for å verne regnskogen. Det er et relativt stort jordbrukspotensiale utenfor skogsområdene. Intensjonsavtalen bør i enda større grad fastslå at den forventede ekspansjonen i det kommersielle jordbruket skal søkes styrt mot egnede arealer utenfor skogen. Videre må utviklingen i det kommersielle jordbruket overvåkes ved hjelp av satellitteknologi.
xxx
3. En inkluderende og forpliktende prosess for arealplanlegging vil være avgjørende. Dette vil ta tid og Norge bør ta til orde for en trinnvis prosess. Det bør tas til orde for en gjennomgang av den geografiske lokaliseringen av framtidige konsesjoner ut fra et sett kriterier som har vært gjenstand for konsultasjoner med berørte parter, herunder næringsaktører, lokalbefolkning og urfolk.
xxxx
4. Myndighetene ønsker å oppheve moratoriet på nye hogstkonsesjoner som ble innført i 2002. Norge skal understreke at moratoriet ikke bør oppheves før viktige vilkår er innfridd. Dette gjelder spesielt at konkrete tiltak for bedre styresett i skogsektoren er iverksatt (jfr pkt 6), at prosessen for arealplanlegging er kommet tilstrekkelig langt (på nasjonalt eller i provinsene med de viktigste skogområdene/der konsesjoner eventuelt skal utdeles, jfr pkt 3). Norge skal ta til orde for en videreføring av moratoriet inntil midtveisgjennomgangen i 2018 er fullført, subsidiært når det foreligger en annen troverdig vurdering som dekker de nødvendige forhold. Dette vil gi grunnlag for å vurdere hvorvidt de nødvendige tiltak er gjennomført slik at moratoriet kan heves, helt eller i enkelte provinser, uten uakseptabel miljømessig og sosial risiko.
xxx
5. DRK har vedtatt en ambisiøs familieplanleggingsstrategi. Dette er meget positivt, og vi bør understreke viktigheten av at denne implementeres og at den bør omtales i LoI. Familieplanlegging vil ha stor betydning for hele bredden i utviklingsagendaen i DRK. (Sterk befolkningsvekst er en viktig trussel mot skogen i DRK på lengre sikt. DRK er blant landene i verden med høyest fødselsrater og dårligst familieplanleggingstilbud).
xxxx
6. Intensjonsavtalen må vektlegge betydelige og konkrete satsinger for bedre styresett i skogsektoren, bærekraftig skogbruk og mulighetene som mer lokal skogforvaltning representerer. Vi foreslår en rekke konkrete forpliktelser på dette området.
  - oppsummer punktene vi fikk gjennomslag for
  - Konstater at kunne vært bedre.....
7. Referansenivået og rapporteringsrutinene som utvikles må omfatte alle de viktigste skogprovinsene. Pr. i dag er bare de tre viktigste provinsene nevnt, mens fem mindre skogprovinser ikke er planlagt omfattet av referansenivået og rapporteringen. Det kan gjøre det vanskelig å avdekke lekkasje (dvs at avskogingen forflytter seg).
  - dekket fra 2018
8. Landrettighetene til urfolk må anerkjennes og ivaretas, ihht FNs erklæring om urfolks rettigheter.
  - erklæringen fastslår at [henvis til både refr til urfolkserklæringen, Paris-avtalen, og 'rights and needs of stakeholders]

- Fastslå at som med alt annet er implementeringen 'the proof of the pudding', men slik er det faktisk
- 9. Det må lages en plan for hvordan ulike interessegrupper og berørte parter, slik som sivilsamfunn, urfolk, nasjonalforsamling og andre, skal informeres og involveres i programutvikling og gjennom implementeringen av investeringsprogrammet.
  - dekket, og henvises også her til FCPF, UN REDD guidelines
- 10. På energiområdet må forpliktelsene konkretiseres mer, for eksempel i forhold til utbredelsen av nye kokeovner som kan redusere forbruket av trekull i matlagingen.
  - kvantifisert målsetting på 10%
  - Bør kunne utvides, hovedsakelig ressurs spørsmål, mikrofinans e l
- 11. Det er ønskelig at DRK vurderer hvordan landet på lengre sikt kan mobilisere en viss andel egne ressurser for å finansiere REDD-tiltak i landet.
  - dette er dekket
- 12. Norge skal klargjøre at man legger til grunn at prinsippene som nedfelles i intensjons erklæringen reflekteres i investeringsplanen og programdokumenter.
  - ble påpekt, må reflekteres i styrebeslutning fra CAFI
  - Inv plan allerede i relativt godt samsvar

IV. RISIKOVURDERING AV UTKASTET TIL INTENSJONSAVTALE

- Komplisert land, styresettutfordringer, kpaasitetssvikt, korrupsjon
- Solid investeringsplan, no regrets fra utviklingspolitisk synspunkt
- Klimapolitisk høyrisiko fase 2 investering – ikke på noen måte gitt at resultater vil oppnås
- 120 mill usd up front
- Midtveisgjennomgang, klare krav til fremdrift
  - o Fra 2020 betaling for tonn
  - o Solide implementeringspartnere
  - o God track record fra DRK så langt
- Tett politisk oppfølging, skogråd, Norad og KLD

Bruk et avsnitt på RF og det som vil være deres bekymringer. Påpek at

- Vi er enige i at dette er grunner til bekymring, men
- Problem 1: urealistiske forventninger og forhold til kapasitet
- Problem 2: ikke nødvendigvis alltid riktig problemforståelse – eksempelvis forholdet mellom industriell og artisanal logging som driver av avskogingen

Oppsummering sitat fra st prp om at kos er høyrisiko, og kongo er høyrisiko skog. Gitt oppsidene – og at loi er et betydelig skritt fremover – mener vi det er verdt risikoen. Et par setninger om hvilken katastrofe det er for planeten generelt og afrika generelt (vann, regn, jordbruk) dersom kongos skoger ikke beskyttes. Fastslå at CAFI og LoIen er den beste muligheten vi har til å 'change the trajectory'.